

TÜRK EĞİTİM-SEN
A K A D E M İ

2022 MEB
UZMAN VE
BAŞÖĞRETMENLİK
SINAVLARINA
HAZIRLIK

MODÜL 1

ÖĞRENME VE ÖĞRETME
SÜREÇLERİ

MODÜL 1 – ÖĞRENME VE ÖĞRETME SÜREÇLERİ

BÖLÜM 1: FARKLIlaştırILMIŞ ÖĞRETİM YAKLAŞIMI

1 Farklılaştırılmış öğretim yaklaşımı hangi kuramlara dayanmaktadır?

Piaget'in bilişsel gelişim kuramına, Vygotsky'nin yakınsal gelişim alanına ve Gardner'ın çoklu zekâ kuramına, beyin temelli öğretim araştırmalarına ve öğrenme stillerine dayanmaktadır.

2 Öğrencilerin art arda zihinsel temsillerin parçalanması ve yeniden yapılandırılması yoluyla nasıl öğrendiklerini ortaya çıkaran ilk kişi kimdir?

Jean Piaget'tir

3 Piaget'e göre çocuk öğrenmeyi nasıl gerçekleştirir?

Dünya üzerinde hareket ederek ve dünyaya ilişkin yaptığı kavramsallaştırmaları birbirine bağlayarak öğrenir.

4 Vygotsky'nin kendine göre açıkladığı şekilde yakınsal gelişim alanı ne demektir?

Vygotsky, çocuğun bağımsız çalışma yoluyla yapabildiği gerçek gelişim seviyesi ile bir yetişkin veya akranlarıyla iş birliği içinde yapabileceği potansiyel gelişim seviyesi arasındaki mesafe olarak açıklamaktadır.

5 Farklılaştırılmış öğretimin teorik çerçevesini oluşturan Vygotsky'nin sosyal gelişim yapılandırmacı öğrenme teorisinin ilkeleri nelerdir?

Öğretmenden öğrenciye-öğrenciden öğretmene doğru iki taraflı olarak öğrenmeyi teşvik eder, sosyal etkileşimler önemlidir.

Öğrenme sürecinde bireyin kendisinden daha bilgili birine (öğretmen, koç veya akıl hocası) ihtiyacı bulunmaktadır.

Öğrenciler kendilerinin ulaşabilecekleri veya bir rehber eşliğinde başarabilecekleri bir görev üzerinde çalıştıklarında daha etkili bir şekilde öğrenirler.

6 Farklılaştırılmış öğretim aynı zamanda hem Gardner'ın çoklu zekâ teorisinden de ilham almaktadır. Gardner'a göre çoklu zeka teorisinin temel dayanağı nedir?

Gardner'a göre her öğrencinin düşünme ve öğrenme konusunda güçlü tarafları bulunmaktadır. Öğrenciler, bu güçlü taraflarını kullanırken daha kolay öğrenir ve üretirler.

7 Farklılaştırılmış öğretim aynı zamanda Bloom'un taksonomisinden de ilham almaktadır. Bloom taksonomisinin basamakları nelerdir?

Hatırlama (bilme), kavrama, uygulama, analiz, sentez, değerlendirme. Farklılaştırmayı destekleyen öğretmen, öğretim sürecini Bloom'un taksonomisi ile uyumlu hâle getirebilir ve süreç ilerledikçe öğrencilerin anlayışını derinleştirebilir.

8 İlgili literatür etkili bir farklılaştırmanın en az yedi temel ilkesi olduğunu belirtmiştir. Ayrıca bu ilkelerin isteğe bağlı olmadığını, aksine farklılaştırmanın arka planındaki felsefeyi, modeli destekleyen araştırmaları ve farklılaştırmanın gerçek bir sınıfta gerçek öğrencilerle çalışılması için gerekli uygulamaları yansıttığını vurgulamıştır. Bu ilkeler nelerdir?

1. Güçlü bir sınıf topluluğu, grup üyelerinin her biri için öğrenmeyi destekler.

2. Nitelikli öğretim programı her sınıfa özeldir.

3. Öğrenciler için ulaşılabilir görevler, grup içerisindeki bireysel farklılıkları dengeler ve tüm öğrencilerin kapasitesine saygı gösterir.

4. Tüm öğrenciler için yüksek öğrenme hedefleri içerir.

5. Süreç içerisinde devam eden değerlendirme duyarlı öğretim hakkında bilgi verir.

6. Farklılaştırılmış bir sınıfta, öğrencilerin kendi özel ihtiyaçları için tasarlanmış görevler üzerinde benzer bir hazırlık düzeyine sahip akranlarıyla çalışmaları gereken zamanlar vardır.

7. Esnek sınıf yönetimi, bir sınıftaki tüm öğrenciler için farklılaştırma ve etkili öğrenme için gerekli yapı ve açıklık dengesini sağlar.

9 Farklılaşmanın amacı, tüm öğrencileri seviyelerinin en önemli seviyesine çıkarmaktır. Farklılaşmanın uzun vadeli hedefi ise yaşam boyu öğrenmeyi etkinleştirmektir. Farklılaştırılmış öğretimde bireysel farklılıkların üç alanı vardır. Bunlar nelerdir?

Hazırbulunuşluk: Öğrencinin belirli bir öğrenme alanıyla ilgili mevcut bilgi, anlayış ve beceri düzeyini ifade eder.

İlgi: Bireyin kendisi için önemli olduğunu düşündüğü konuya odaklanmasına neden olan duyguyu ifade eder.

Öğrenme Profilleri: Bireyin nasıl öğrendiği ile ilgilidir. Zeka tercihleri, cinsiyet, kültür veya öğrenme stilleri gibi

10 Farklılaştırılmış bir sınıfta öğrencilerin birbirinden farklılaştığı temel alanlar ve davranış özellikleri nelerdir?

Öğrenciler; geçmiş deneyimleri, kültür, dil, cinsiyet, ilgi alanları, hazırbulunuşlukları, öğrenme biçimleri, öğrenme hızları ile öğrenen olarak öz farkındalık, güven, bağımsızlık özellikleri bakımından farklılık gösterirler.

11 “Neden farklılaştırılmış öğretim?” sorusunun yanıtı Tomlinson tarafından uygun bir şekilde özetlenmiştir. Buna göre temelde, farklılaştırılmış öğretim uygulamalarının amacı ve etkisi nedir?

Öğretmenler, iş birliği atmosferi yaratmaya yardımcı olarak zaman ve kaynakları esnek ve yaratıcı bir şekilde kullanabilirler, sınıftaki her öğrencinin öğrenme potansiyelini en üst düzeye çıkarmak için bu farklılıkları hesaba katmak zorundadır.

Farklılaştırılmış öğretim, farklılıkları barındıran bir topluluk olarak sınıfı destekler. Tüm öğrencilerin başarılı olabileceği ve fayda elde edebileceği bir ortamın oluşmasına olanak tanır.

Farklılaştırılmış bir sınıfta öğrenciler birbirlerinden hazırbulunuşluk, ilgi alanları ve öğrenme profillerine göre önemli ölçüde farklılaşırlar.

Farklılaştırılmış öğretim, öğretmenin öğrenme ortamındaki farklı öğrenme stillerini destekleyerek ve öğrenci farklılıklarını dikkate alarak öğrenmenin içeriğini ve sürecini planlamasına olanak tanır. Ayrıca grup öğrenimini teşvik eder ve bireysel ya da bağımsız öğrenme için fırsatlar yaratılabilir. Öğrencilerinin öğrenme ihtiyaçlarının farkında olan öğretmenler, onların en iyi öğrenecekleri yollar hakkında verimli seçimler yapmalarına yardımcı olur.

Kısacası; Tomlinson, hazırbulunuşluk düzeyleri, ilgi alanları ve öğrenme profillerindeki farklılıklara odaklanıldığında öğrencilerin en iyi öğrendiği öncülüne dayanan bir öğretim felsefesi olarak tanımlar. Sosyal ve işbirlikçi bir süreçtir.

12 Farklılaştırılmış öğretimde kullanılan yöntem ve teknikler nelerdir?

İstasyonlar, merkezler (deney merkezi, soruşturma, eğitsel oyun hazırlama), öğrenme ajandaları, karmaşık öğretim, yürünge çalışmaları, giriş noktaları, öğrenme sözleşmesi, katlı öğretim, grup araştırmaları.

13 Bu merkezde öğrencilerden konuya uygun olan deneysel etkinlikleri yapılması istenir. Yapılan deney etkinliklerinden sonra öğrencilerden deney raporu yazmaları beklenir. Bue merkezin adı nedir?

Deney merkezi

14 Kısmen istasyonlara benzemektedir. İstasyonlarda olduğu gibi bu uygulamada da yerlerin hepsi aynı ortamda yer alır. Fakat burada aynı konunun farklı yollarla öğrenilmesi amaçlanır. Bu da istasyondan ayrılan yönüdür. Pratikte, ilgi ve öğrenme olmak üzere iki türü kullanılmaktadır. Bahsedilen yöntem veya teknik hangisidir?

Merkezler

15 Öğrencilerin eş zamanlı olarak çeşitli öğrenme aktivitelerini gerçekleştirebilecekleri merkezlerdir. Bir konunun farklı alt bölümleri farklı alanlarda hazırlanır. Bu alanlar, aynı ortamdadır. Öğrenciler farklı hazırbulunuşluk düzeylerine göre farklı öğrenme görevi ve aktivitesine yönlendirilir. Bahsedilen yöntem veya teknik hangisidir?

İstasyonlar

16 Bu merkezdeki öğrenciler konuyla ilgili olarak örnek bir eğitsel oyun planlaması yapıp hazırlayabilirler. Öğrencilerin eğitsel oyunları planlarken oyunun amacı, oyunun yeri, kullanılacak araç gereçler, oyunun süresi gibi hususlara dikkat etmeleri gerekecektir. Bu, hani tür bir merkez örneğidir?

Eğitsel oyun hazırlama merkezi

17 Soruşturma Merkezi: Bu merkezdeki öğrenciler öncelikle hep birlikte bir şarkı söyleyerek şarkının sözleri hakkında düşünürler. Öğrenciler bu etkinlik üzerinde fikirlerini ortaya koyduktan sonra öğretmen onlara bir araştırma sorusu sorar. Bu hangi merkez türüdür?

Soruşturma merkezi

18 Bu stratejide her öğrenci için farklı görevlerin verildiği bir uygulamadır. Bu uygulamada her öğrencinin bir ajandası bulunur. Öğretmen, öğrencilerin ajandalarına yoğunlukla iki haftada tamamlanacak görevler yazar. Öğrenciler bu görevleri sınıfta kendilerine ajanda etkinliği için verilen zamanda tamamlar. Bu stratejinin amacı derse destek olmaktır. Bununla öğrenciler kendi öğrenme hızlarında; kendi öğrenme stillerine, çoklu zekâlarına uygun etkinlikleri tamamlar. Bahsedilen yöntem veya teknik hangisidir?

Ajandalar

19 Bu strateji, birçok özellik açısından birbirinden farklı öğrencilerin grupları için geliştirilmiştir. Her türlü zekâ, malzeme, stil, içerik vb. özelliklerden faydalanan küçük grup uygulamasıdır. Bu uygulama ile öğrenciler birbirlerinin olumlu yönlerinin farkına varmış olur. Yani her öğrencinin farklı bir yönden çalışmaya katkı yapması sağlanır. Bahsedilen strateji hangisidir?

Karmaşık Öğretim

20 Bu uygulama, proje yönteminin bireysel uygulanan şekli olarak tanımlanabilir. Çalışmaları derse destek amacıyla kullanılabilir. Projenin içeriğinde olduğu gibi araştırmasının planlanması ve yürütülmesi ile sunumun nasıl yapılacağı konusunda da karar öğrencilerin kendisine aittir. Öğrenci proje konusunu -mevcut üniteden olmak kaydıyla- kendisi seçer. Proje süresi 3-6 hafta olarak belirlenir. Bahsedilen uygulama hangisidir?

Yörüngen çalışmaları

21 Bu uygulama, üst bilişsel öğrenme kuramlarına dayanmaktadır. Bu uygulamanın stratejisine göre öğrencilere aynı anda farklı giriş noktalarından başlama imkânı sunulur. Bu noktalar çoklu zekâ alanlarına göre tasarlanmaktadır. Öğrenci, konuya okuyarak başlarken bir diğerinde bir film izleyerek veya drama yaparak başlayabilir. Bahsedilen strateji hangisidir?

Giriş noktaları

22 Öğrencilerin eğitim sürecine aktif olarak katılmalarını artırmak, onlara bağımsız çalışma alışkanlığı kazandırmak ve kendi öğrenmelerinden sorumlu olmalarını sağlamak amacıyla kullanılan bir stratejidir. Öğrencilerin hazırbulunuşlukları, ilgileri ve öğrenme profillerine göre öğretmen ve öğrenci arasında yapılan bir anlaşmadır. öğrencilerin eğitim sürecinde aktif katılımlı öğrenciler olmalarını sağlar. Dayandığı temel ilke, öğretmenin kendileri için neyin iyi olduğunu düşündüğü ve planladığı pasif alıcı öğrenen yerine, öğrenme-öğretme sürecinde aktif rol alan öğrencidir. Bu çalışmada, verilen performansın ödevlerini yerine getirirken farklı kaynaklardan ilgilerine göre faydalanma, farklı tarzlarda sunum yapma ve kendilerine uygun görevler verme yoluyla farklılaştırma gerçekleştirilmektedir.

Bahsedilen yöntem veya uygulama hangisidir?

Öğrenme Sözleşmesi

23 Öğrencilerin hazırbulunuşluk, öğrenme hızları, ilgileri, bilişsel yetenekleri ve öğrenme stillerindeki bireysel farklılaşmanın öğretim ortamında meydana getireceği olumsuzluğu gidermek amacıyla kullanılmaktadır. Bu bireysel farklılıklara göre tasarımın içerik, öğretim süreci, öğretim ürünü ve ortam boyutları kademelendirilmektedir. Bu şekilde bir tasarımla, örneğin ön öğrenmesi düşük, orta ve yüksek olan öğrencilerin aynı konuları, kendilerine uygun zorluk seviyesinde öğrenmeleri sağlanmaktadır. Bahsedilen uygulama, yöntem veya teknik hangisidir?

Katlı öğretim

24 Bu stratejide öğretmen öğrencilere konu seçimi konusunda rehberlik eder ve ilgi alanlarına göre sınıfı gruplara ayırır. Daha sonra araştırmayı planlama, araştırmayı yürütme, bulguları sunma ve sonuçları hem bireysel hem de grup olarak değerlendirmede onlara yardımcı olur. Bahsedilen uygulama hangisidir?

Grup araştırmaları

25 Farklılaştırılmış öğretimde öğrencilerin değerlendirilmesi önemli yer tutar. Öğrencilerin değerlendirilmesi kaç aşamadır?

Öğretimin başında, öğretim sürecinde ve öğretim sonunda olmak üzere üç aşamada gerçekleştirilir. Bu nedenle değerlendirme teknikleri öğretim öncesi, sırası ve sonu olmak üzere üç başlık altında özetlenebilir.

26 Öğretim öncesinde kullanılan değerlendirme tekniklerinin amacı nedir?

Ön değerlendirmedir. Ön değerlendirme özellikle öğrencilerin öğretilen konu ile ilgili ne bildiklerini tespit etmek amacıyla yapılır. Bu değerlendirmeden elde edilen bilgilere göre öğrenenler için farklı öğrenme yolları tasarlanabilir.

27 Tekniğin uygulanmasında ilk olarak sınıfın köşelerine üzerinde “neredeyse hiç”, “bazen”, “sıklıkla” ve “kesinlikle” ifadeleri yazan kartlar yerleştirilir. Öğrencilerden konu ile ilgili bilgisini ifade eden köşeye gitmesi istenir. Kendi köşesine giden öğrenci, konu hakkında ne bildiğini ve neden bu köşede olduğunu açıklar. Bahsedilen teknik hangisidir?

Köşe Kapmaca

28 Bu teknikte ilk olarak öğrenci bir kâğıda büyük bir kutu çizer, ardından bu kutunun içine küçük bir kutu çizer. Dıştaki kutuya “Ne biliyorum?” içteki kutuya ise “Ne bilmeliyim?” sorusunu yazar. Sonra da bu sorulara cevap arar. Bahsedilen teknik hangisidir?

Kutu yapma

29 Öğrencilere o günün öğrenme konusuna yönelik çeşitli sorular yöneltilir. Sorulan soruların cevaplarını öğrencilerin kâğıda yazmaları istenir. Sonrasında öğrenciler bir daire oluşturur. Dairedeki her öğrenci dönüşümsel olarak söz hakkı alır ve kâğıda yazdıklarını okur. Bahsedilen yöntem veya teknik hangisidir?

Sarmal oluşturma

30 Öğretim sırasında öğrencilere öğretmenleri, arkadaşları veya öz değerlendirme yoluyla geri bildirim fırsatı sunulması önemlidir. Bu değerlendirmenin en önemli faydası nedir?

Geri bildirim olmaksızın öğrencilerin ilerleme göstermeleri zordur. Geri bildirim, öğrencilerin öğrenmesinde oluşabilecek eksikliklerin, hataların veya amaçtan uzaklaşmanın zamanında düzeltilmesine yardımcı olur. Bu süreçte öğrenmenin bitimine kadar beklenirse çok geç kalınmış ya da yanlış bilgi veya beceriler kazanılmış olabilir.

31 Öğrenme sürecinde değerlendirmek yapmak için kullanılan yöntem veya teknikler hangileridir?

Pek çok örnek verilebilir. En öne çıkanları parmakla işaretleme, yumuk yapma, gerçekte yüzleşme, sarmal oluşturma, simit, konuşma halkasıdır.

32 Parmakla işaretlemede öğrencilerin başparmaklarını kullanarak öğrenmenin neresinde olduklarına ilişkin bildirim vermeleri sağlanır. Öğrencilerin konu hakkındaki bilgi düzeylerini değerlendirmeleri amacıyla üç başparmak işaretinden birisini yapmaları istenir. Bu üç parmak işaretinin anlamları nelerdir?

Başparmak yukarı doğru olduğunda, konu hakkında çok şey biliyorum,

Başparmak yana doğru olduğunda, konu hakkında biraz bilgim var,

Başparmak aşağıya doğru olduğunda, konu hakkında çok az bilgim var anlamındadır.

33 Yumruk yapma tekniğinde öğrenciler, öğrenmelerini derecelendirmek için bir elinin parmaklarını kullanarak birden beşe kadar sıralar. Konuyu bilme derecesine göre öğrencinin parmak sayısını artırması istenir. Bu uygulama için ilk olarak öğrencinin “Bu konuyu ne derece iyi biliyorum?” sorusunu kendi kendine sorması istenir. Sonra parmak kaldırılır. Bu tekniğe göre hangi parmak ve el hareketleri hangi anlama gelmektedir?

5 parmak açık olduğunda: Birisine açıklayabilecek kadar iyi biliyorum.

4 parmak açık olduğunda: Yalnız başıma yapabilecek kadar biliyorum.

3 parmak açık olduğunda: Biraz yardıma ihtiyacım var.

2 parmak açık olduğunda: Daha fazla pratik yapmaya ihtiyacım var.

1 parmak açık olduğunda: Henüz öğrenmenin başındayım, anlamına gelmektedir.

34 Gerçekle yüzleşme tekniğinde öğrencilerden konuyla ilgili bilgi seviyelerini duygularıyla cevaplamaları istenir. Bu tekniğin uygulama biçimi nasıldır?

Öğrencilere 3 adet kart dağıtılır. Bu kartlara mutlu, sakın ve üzüntülü üç adet yüz resmi çizilir. Öğrenciler konuya yönelik duygularla cevaplanabilecek durumlarda ellerindeki bireysel kartlarda yer alan mutlu, ciddi ve üzgün yüz ifadelerinden birini seçerek havaya kaldırır. Böylece öğrencilerin bilgi düzeylerinin belirlenmesinin yanı sıra duygularını ifade etmelerine olanak tanınır.

35 Öğretim sonrasında kullanılan değerlendirme teknikleri vardır. Bunlar standartlaşmış ölçme değerlendirme uygulamalarından farklılıklar gösterirler. Bunlardan yaygın olarak kullanılanlar hangileridir?

Sarmal oluşturma, simit tekniği, konuşma halkası, döngüsel yansıma, portfolyo.

36 Öğrenciler bir kart alarak bu kartın bir yüzüne “evet” diğer yüzüne “hayır” yazarlar. Öğretmen, soru sorduğu zaman bu kartlardan kendi durumlarına uygun olanı kaldırmalarını ister. Bahsedilen teknik hangisidir?

Evet- Hayır kartları

37. Bir iç ve dış daire oluştururlar. Çemberin içindeki öğrenciler, dışarıdaki öğrencilerle eşleşir. Her bir öğrenci bildiklerini paylaşır. Paylaşımına devam etmek için iç daire saat yönünde, dış daire ise saat yönünün tersine hareket eder.

Bahsedilen yöntem veya teknik hangisidir?

Simit tekniği

38. Öğretmen tahtaya bir simit şekli çizer. Şeklin dış tarafına «öğreniyorum» ve iç tarafına «biliyorum» ifadeleri yazılır. Daha sonra öğrencilerden konu hakkındaki bilgilerini paylaşmaları istenir. Bu yöntem veya teknik hangisidir?

Simit tekniği

39. Bu teknikte öğrencilerden üçer kişilik gruplar oluşturulur. Öğrencilere A, B ve C isimleri verilir. A, belirlenen konu hakkında konuşmaya başlar ve kendisine işaret verilene kadar devam eder. Sonra B, konu hakkında konuşmaya başlar; o da kendisine işaret verilene kadar konuşmaya devam eder. Sonra C, konu hakkında konuşur. Bu şekilde öğrencilerin konu hakkında konuşacak bir şeyleri kalmayınca kadar devam edilir. Bahsedilen yöntem veya teknik hangisidir?

Konuşma halkası

40. Sınıfın farklı yerlerine üzerine konuların yazılı olduğu kâğıtlar asılır. Öğrenciler küçük gruplara ayrılarak köşelere giderler ve burada bulunan kâğıtlara konu hakkındaki düşüncelerini yazarlar. Gruplar kendilerine verilen işaretlerle bir sonraki konunun yer aldığı bölüme giderler. Öğretmenin işareti ile gruplar bir sonraki köşeye geçerler. Öğrenciler döngüsel olarak sınıfın köşelerinde hareket etmeye devam eder. Sonrasında gruplar en son buldukları köşedeki kâğıtları alarak kâğıttaki konu ile ilgili yazılanları sınıfta okurlar ve tartışırlar. Bahsedilen yöntem veya teknik hangisidir?

Döngüsel yansıma

41. Hedeflenen kavram ve becerilerin uygulanması ve anlaşılmasının kanıtını destekleyen ölçütlere dayalı çok özel amaçlarla öğrenci çalışmalarının bir araya getirilmesidir. Bu uygulama kat edilen ilerlemeyi gösterebilir, başarının kanıtlarını sunabilir, ölçme ve değerlendirmeyi destekleyebilir ve hangi ek öğrenmelerin gerçekleşmesi gerektiğini gösteren bölümler sunabilir. Öğrenme süreci boyunca devam eden geri bildirim ve yansıtma sürecini kolaylaştırmanın bir yoludur. Bahsedilen değerlendirme uygulaması tekniği hangisidir?

Portfolyo

42. Genellikle portfolyo, portfolyonun içine konacak ürünlerin seçiminde hem öğrencinin hem de öğretmenin yer aldığı bir ortaklıktır. Öğretmen, seçim kriterleri belirleyecek ve öğrencilerin çeşitli tercihlerini yapmalarına izin verecektir. Bazı öğretmenler dâhil edilen ürünleri tanımlamak için renkli noktalar kullanır. Bu renklerin kullanımı nasıldır?

Bu renklerin kullanımı; öğrenci tarafından seçilen ürünlerde “kırmızı nokta”, öğretmen tarafından seçilen ürünlerde “sarı nokta”, öğretmen ve öğrencinin birlikte seçtiği ürünlerde “yeşil nokta” şeklinde olabilir.

43. Portfolyolar genel olarak dört aşamada oluşurlar. Bunlar hangi özelliklere sahiptir?

Portfolyo sürecinin ilk aşaması ürünlerin toplanması aşamasıdır. Portfolyo sürecinin ikinci aşaması ürünlerin seçimidir. Portfolyo sürecinin üçüncü aşamasında öğrenciler niçin bu parçanın seçildiğini ve hangi kriterleri sağladığını açıklar. Dördüncü aşamada, öğrenciler bir dahaki sefer ne yapacaklarına, nelere odaklanacaklarına, neyin iyileştirilmesi gerektiğine ve takdir edileceklerin neler olacağına karar verebilirler.

44. İçeriğe erişimi farklılaştırma aşamasında kullanılan bazı yöntemler ve örnekler vardır. Bunlardan bazıları nelerdir?

Öğrencilerin bireysel farklılığına hitap edecek farklı okuma düzeylerinde metin veya roman kullanma, Bilgiyi hem bütünden parçaya hem de parçadan bütüne yaklaşımlarıyla sunma,

Farklı seviyelerdeki okuma malzemeleri ile çalışan öğrencileri destekleme ve onları cesaretlendirme,

Bir konu ile ilgili desteğe ihtiyacı olan öğrencilerle aynı konuda ileri düzeyde olan öğrencilere seviyelerine uygun çalışmalar verme,

İçeriği hazırbulunuşluk düzeylerine göre farklılaştırmanın amacı, öğrencilerden öğrenmeleri istenen temel bilgi ve beceriyi öğrencinin okuma ve anlama kapasitesiyle eşleştirmektir.

İlgi alanlarına göre farklılaştırmanın amacı, mevcut öğrenci ilgileri üzerine inşa edilen veya öğrenci ilgi alanlarını genişletebilen fikirlerin ve öğretim araçlarının programa dâhil edilmesidir. İçeriğin öğrenme profillerine göre farklılaştırılmasının amacı ise bir öğrencinin tercih ettiği öğrenme yöntemine uygun öğretim araç gereç ve uygulamalarının işe koşularak öğrencilerin öğrenme kapasitelerini en üst düzeye çıkarmak ve bu sayede hem etkili hem de keyifli öğrenme ortamı oluşturmaktır.

45 Öğretim sürecinin bir “girdisi”dir. Bu girdi, öğretilmesi beklenen konuların bütünü oluşturur. Öğretim programları tarafından tanımlanır. Ancak belirlenmesindeki en kritik faktörlerden biri öğretmenin hem konu hem de öğrencileri hakkındaki bilgisidir. Bahsedilen tanım hangisine aittir?

İçerik

46 Bir öğrenme deneyiminde, öğrencinin bilişsel olarak yapması beklenen temel kavramlar, genellemeler ve becerilerin olduğu anlamlandırma aşamasıdır. Öğrencilerin bilgiyi aktif olarak işleyip anlamlandırmaya çalışmalarıyla başlar. Bu da okulda genellikle “etkinlikler” yoluyla gerçekleştirilir. Bahsedilen aşama hangi aşamadır?

Süreç

47 Öğrencilerin öğrenmelerinin hedeflendiği temel bilgi ve becerileri süreç içerisinde öğrendiklerini, anladıklarını ve yapabildiklerini göstermenin yollarıdır. Başka bir deyişle, öğrencinin bildiğini ortaya koymaya yönelik bireysel yorumudur. Öğrencilerin öğrendiklerini ortaya koyabilecekleri deneme, makale veya diğer yazı türleri gibi çeşidi vardır. Bahsedilen tanım hangisine aittir?

Ürün

48 Farklılaştırılmış öğretim yönteminde bireysel değerlendirme-öz değerlendirme formu uygulamasını öğretmen nasıl yapar?

Öğretmen öğrencilerin her birine ders öncesinde dağıttığı KWL formunu göndererek onlara “Ne öğrendim?” bölümünü tamamlatır. Ek 4’te yer alan bireysel değerlendirme etkinliği formu doldurulur.

49 Öğretmen dersin sonunda önceden hazırladığı büyük bir kartona grupların ele aldığı konu başlığını yazar. Her bir gruba kartonları gönderir ve gruplardan o gün ne öğrendiklerini yazmalarını ister. Öğrendiklerini yazan grup, kartonu başka bir gruba gönderir. İkinci grup, yazılmış olanları okuduktan sonra konu başlığı ile ilgili bildiği farklı şeyleri yazar. Daha sonra farklı gruplar kartona eklemelerde bulunur. Süreç tüm gruplar katkıda bulunana kadar devam eder. Ardından tüm kâğıtlar sınıf ortamında paylaşılır. Bahsedilen değerlendirme yöntemi hangisidir?

Grup değerlendirme – Kağıdı gönder etkinliği

50 Farklılaştırılmış öğretim uygulamalarına göre öğrenme ortamı nasıl olmalıdır?

Bir sınıfın görünümü, organizasyonu ve yapısı, renklerin çekiciliği, öğrenci çalışmalarının etkili sunumları ve hem bireysel hem de ortak çalışma için alanlar, araç ve gereçlere kolay erişim, dikkati büyük ölçüde akran iş birliğine odaklayan mobilya düzenlemeleri ile kaliteli çalışmayı desteklemek için görünür ipuçları; öğrencileri öğrenmeye davet eden unsurlar arasındadır. Öğrenme ortamı hem fiziksel olarak hem de görsel olarak uygun özelliklerde olmalıdır.

51 Farklılaştırılmış bir sınıfta öğretmenlerin çeşitli şekillerde ve zaman içinde, öğrencilerine hem bireysel olarak hem de bir bütün olarak tutarlı bir şekilde iletmeleri beklenen belirli mesajlar vardır. Bu mesajlar hangileridir?

Davet mesajı, yatırım mesajı, kalıcılık mesajı, fırsat mesajı, düşünme mesajı.

52 “Burada olmanızdan, sizi daha iyi tanıyacak olmaktan çok memnunum ve sınıfa önemli deneyimler ve özellikler getirdiğinizin farkındayım. Burayı sizin için değerli bir öğrenme ortamı yapmak için elimden geleni yapmak istiyorum.” Diyen bir öğretmen hangi mesajı kullanmıştır?

Davet mesajı

53 “Bu sınıfta ve dünyada önemli olduğunuzdan, olabildiğince hızlı ve çok büyümenize yardımcı olmak için çok çalışacağım. Başarınız çabanızdan kaynaklanacağı için sizden de çok çalışmanızı isteyeceğim.” Diyen bir öğretmen hangi mesajı kullanmıştır?

Yatırım mesajı

54 “Her zaman ilk denemenizde her şeyi doğru yapamayabilirsiniz. Ben de sizin için ve sizinle birlikte başarınızı geliştirecek yaklaşımlar bulmak için çalışacağım. Sizden asla vazgeçmeyeceğim.” Diyen bir öğretmen hangi mesajı kullanmıştır?

Kalıcılık mesajı

55 “Gençsiniz ve dünyada var olan olasılıkları yeni öğreniyorsunuz. Kendinizi çeşitli ortamlarda, çeşitli rollerde ve çeşitli içeriklerle görmeniz için sizlere fırsatlar sunmak istiyorum. Bu, geleceğe hazırlanmanız ve sizin için var olan olasılıkları görüp heyecanlanmanız için bir fırsattır” diyen bir öğretmen hangi mesajı kullanmıştır.

Fırsat mesajı

56 “Sizi dinleyeceğim, sizden öğreneceğim, sizi sınıfımızda çalışırken gözlemleyeceğim, ilerlemenizi inceleyeceğim ve rehberliğinizi isteyeceğim. İşimi ve sizin için nasıl çalıştığımı mümkün olduğunca sık düşüneceğim. Daha bilinçli ve etkili bir öğretmen olabilmek için kendimden bunu bekliyorum. Daha bilinçli ve etkili bir öğrenci olabilmeniz için sizden de aynısını isteyeceğim” diyen bir öğretmen hangi mesajı kullanmıştır?

Düşünme mesajı

57 Zihin temelli eğitim için literatürde üç temel unsur vurgulanmaktadır. Bunlar nelerdir?

Bunlar: duygusal iklim ve ilişki veya rahatlatılmış uyanıklık ve karmaşık deneyimde öğretim veya derinleştirmedir. Öğrenme ya da etkin öğrenim görme becerisinin güçlendirilmesi için “rahatlatılmış uyanıklık” diye adlandırılan duruma geçebilmek için duygusal iklim ve ilişkiler oldukça önemlidir. Öğrenme bağlamını düzenlemek için kullanılan tüm yöntemler rahatlatılmış uyanıklık hâlini etkiler. Araştırmalar, ödül ve ceza tarzındaki uygulamaların yaratıcılığı engellediğini, içsel motivasyona müdahale ettiğini ve öğrenmeyi öğrenme olasılığını azalttığını göstermektedir.

58 Araştırmalar, ödül ve ceza tarzındaki uygulamaların yaratıcılığı engellediğini, içsel motivasyona müdahale ettiğini ve öğrenmeyi öğrenme olasılığını azalttığını göstermektedir. Ödüller ve cezalar, öz güdülenme şansını ve öğrenmeyi bir ödül olarak görmeyi azaltır. Ödülleri kullanmanın beş işlevsel alternatifi vardı. Bunlar nelerdir?

**Tehdidi ortadan kaldırmak
Güçlü bir olumlu iklim yaratmak
Geri bildirimini artırmak
Hedefleri belirlemek
Olumlu duyguları harekete geçirmek ve bunlara ilgi uyandırmaktır.**

59 Farklılaştırılmış öğretim modeline göre sınıf ikliminin kısaca karşılığı nasıl olmalıdır?

Kısacası her öğrencinin sınıfta kendisini rahat ve güvende hissetmesidir. Başarılı ya da başarısız öğrenciyi sürekli motive edici yaklaşımlar sergilenmelidir. Birbirini önemseyen ve destekleyen bir öğrenci topluluğu oluşturmak, farklılaştırılmış bir sınıfta esastır. Birbirlerini tanıyan ve saygı duyan öğrenciler, kendilerine verilen görevler farklı olduğunda farklılıklara karşı daha hoşgörülü olmaktadır.

60 Farklılaştırılmış öğretim programında planlama aşamasında temel olarak yapılması gerekenler nelerdir?

İlk olarak dersin kazanımlarını göz önünde bulundurarak temel standartları belirlenir. İçeriği, bilgi ve becerileri bütüncül bir şekilde kazandıracak şekilde yapılandırılır. Öğrencilerin neyi bildikleri ve neleri öğrenmeleri gerektiği belirlenir. Bu, beyindeki uzun süreli bellekte depo edilmiş ön bilgilere ulaşmayı sağlar. Öğrencilerin öğrenmeleri gereken bilgi ve beceriler ile bunları kazanmaları için neler gerektiğini belirlenir. Bu aşamada bilginin küçük grupla mı yoksa büyük grupla mı edinileceğine; öğretimin ilgi alanı mı yoksa hazır bulunuşluk temelinde mi olacağına karar verilmelidir. Öğrencilerin bildiklerini göstermelerine fırsat sağlanır. Bunu yaparken onlara seçenek sunulmalıdır.

ÖNEMLİ NOT:

**MODÜL 1 – ÖĞRENME VE ÖĞRETME SÜREÇLERİ’NİN
DİĞER ALT BÖLÜMLERİ HAZIRLIKLARI DEVAM ETMEKTEDİR.
KISA SÜRE İÇERİSİNDE GÜNCELLENECEKTİR!**